

Belangrijkste punten uit het wetsvoorstel Lerarenregister en belangrijkste verwachte implicaties van de wet

Wat staat er in de wettelijke regeling?

Met het voorstel beoogt staatssecretaris Dekker om drie componenten wettelijk te verankeren, als middel om de professionele ontwikkeling van leraren op een hoger plan te tillen, zodat de beroepskwaliteit van leraren toeneemt en daarmee de kwaliteit van het onderwijs aan leerlingen en studenten verbetert:

- *Registratie en nascholing*: op 1 januari 2017 wordt het vrijwillige register omgezet in een verplicht register voor alle bevoegde leraren. Bevoegde leraren zijn dan 'registerleraren'. Om geregistreerd te blijven werken zij, op basis van de eisen van de beroepsgroep zelf, aantoonbaar aan hun professionele ontwikkeling (bekwaamheidsonderhoud). Periodiek (waarschijnlijk om de vier jaar) laten leraren zien dat zij voldoen aan de wettelijke bekwaamheidseisen en hun vak goed bijgehouden hebben (herregistratie).
- *Omschrijving van het beroep*: de invoering van het vereiste van registratie en nascholing wordt gecombineerd met het omschrijven van het beroep van leraar. Zo wordt volgens het ministerie duidelijk op welke onderwijsgevenden in de school de genoemde vereisten betrekking hebben.
- *Professionele ruimte*: in samenhang daarmee wil het wetsvoorstel ook markeren dat leraren voor hun beroepsuitoefening voldoende zeggenschap toekomt. De invoering van vereiste registratie en nascholing wordt daarom gecombineerd met het verankeren van de professionele ruimte van de leraar in de onderwijswetgeving. Met deze wettelijke verankering wil OCW leraren de ruimte geven om te handelen op basis van hun professionele kwaliteiten; via het register leggen zij daar verantwoording over af. Het wetsvoorstel beoogt de positie van de leraar in de scholen en het imago van het lerarenberoep te versterken.

Verwachte implicaties van de wet

Het wetsvoorstel richt zich op alle leraren in het po, vo en mbo, maar is tevens relevant voor de schoolbesturen waar deze leraren bij werkzaam zijn:

- Over de afstemming tussen de professionele ruimte en het schoolbeleid worden in de school afspraken gemaakt. Daarbij wordt duidelijk hoe de zeggenschap van de leraar wordt georganiseerd. Op schoolniveau worden daarvoor afspraken gemaakt tussen schoolleiding en leraren. Er kan bijvoorbeeld afgesproken worden dat er een lerarenberaad is waar afspraken worden gemaakt over belangrijke thema's.
- Het register is van, voor en door leraren. De beroepsgroep bepaalt volgens het wetsvoorstel zelf de criteria voor herregistratie. Per onderwijssector kunnen verschillende accenten worden aangebracht. Iedere geregistreerde leraar heeft direct invloed op het beleid rond het register. De Onderwijscoöperatie gaat, als vertegenwoordiger van de beroepsgroep, een professionele standaard uitwerken waarin de waarden rond leraarschap (bijvoorbeeld t.a.v. omgang met leerlingen en ouders) worden geëxpliciteerd en vastgelegd.
- Voor school- en instellingsbesturen betekent het dat zij zich ervan moeten vergewissen dat hun leraren staan ingeschreven in het lerarenregister.
- Daarnaast is er een groep leraren en docenten die nog niet over een (juiste) onderwijsbevoegdheid beschikt. Naar analogie van andere beroepsregisters stelt het wetsvoorstel lerarenregister voor dat zij eerst hun bevoegdheid moeten halen voordat zij zich kunnen registreren in het lerarenregister. Dit betekent dat zij-instromers die nog niet hun pedagogisch didactisch getuigschrift hebben behaald, leraren in opleiding en on(der)bevoegde leraren zich wel moeten scholen om hun bevoegdheid te halen, maar nog niet aan de herregistratie-eisen van het register hoeven te voldoen.
- Voor burgers in het algemeen en ouders met leerlingen in het po, vo en mbo in het bijzonder ontstaat volgens OCW meer inzicht in het feit dat leraren en docenten structureel werken aan het onderhoud van hun bekwaamheid.